

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาหลักไมล์พัฒนาการของเด็กกลุ่มอาการดาวน์
อายุแรกเกิด - 2 ปี ที่มารับบริการจากหน่วยส่งเสริมพัฒนาการโปรแกรมวัย
ทารก สถาบันราชานุกูล

A study on the developmental milestones of Down syndrome child aged
0-2 years at Early Intervention Program, Rajanukul Institution

ศุภรพรรณ ศรีหิรัญรัศมี

อัญชรส ทองเพชร

เสาวลักษณ์ ช่างสมบุญ

คณะทำงานโครงการพัฒนาการเป็นหน่วยบริการที่เป็นเลิศเฉพาะทางด้าน
ส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยแรกเกิด-5ปี สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต

กระทรวงสาธารณสุข สิงหาคม 2555

การศึกษาหลักไมล์พัฒนาการของเด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุแรกเกิด - 2 ปี ที่มารับบริการจากหน่วยส่งเสริม

พัฒนาการโปรแกรมวัยทารก สถาบันราชานุกูล

ศุภรพรณ ศรีหิรัญศรี, ศศ.บ. (จิตวิทยาคลินิก)¹ อัญชรศ ทองเพชร, พย.ม. (สุขภาพจิต)¹ เสาวลักษณ์ ช่างสมบูรณ์, วท.ม. (เวชศาสตร์ชุมชน)¹

บทคัดย่อ

การศึกษาหลักไมล์พัฒนาการของเด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุแรกเกิด - 2 ปี ที่มารับบริการจากหน่วยส่งเสริมพัฒนาการ โปรแกรมวัยทารก สถาบันราชานุกูล มีจุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อศึกษาหลักไมล์ ค่าเฉลี่ยและพิสัยอายุพัฒนาการ ด้านการใช้กล้ามเนื้อ มัดใหญ่ การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา ความเข้าใจภาษาและการใช้ภาษา การช่วยเหลือตนเองและสังคม ของเด็กกลุ่มอาการ ดาวน์ที่มารับบริการ

กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กกลุ่มอาการดาวน์อายุแรกเกิด - 2 ปี ที่มารับบริการจากหน่วยส่งเสริมพัฒนาการ โปรแกรมวัยทารก ช่วงเดือนตุลาคม 2554 - สิงหาคม 2555 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และแบบบันทึก พัฒนาการที่สร้างขึ้นโดยประมวลจากเครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กวัยทารกและวัยเตาะแตะ และแบบทดสอบพัฒนาการ ทำการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

พบว่าหลักไมล์พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ ทักษะเรื่อง ยกศีรษะตั้งตรงได้ในท่านอนคว่ำ พลิกตัวจากท่าตะแคงไปนอนหงาย จับนั่ง นั่งเองได้โดยลำพังขณะเล่นของเล่น เหนี่ยวตัวขึ้นยืน เดินเองโดยลำพัง พบว่าจำนวน เด็กที่ทำได้คิดเป็นร้อยละ 97.05, 100, 67.64, 32.35 และ 2.94 ที่อายุเฉลี่ย 4 เดือน, 5 เดือน, 10 เดือน, 11 เดือน และ 1 ปี 6 เดือน โดยมีอายุพัฒนาการที่ต่ำสุด- สูงสุด เท่ากับ 1-9 เดือน, 3-9 เดือน, 6-15 เดือน, 6-15 เดือน และ 18 เดือน ตามลำดับ ส่วนทักษะ ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา เช่น มองตามห่วงวงกลมในแนวซ้าย ขวา ถือกะดิ่งและกรู้งกริ้งไว้บนมือแต่ละข้าง หยิบวัตถุได้ เปลี่ยนมือถือของ ใช้มือหยิบลูกเกด เอาก้อนไม้เคาะเล่นกับถ้วย ชิคเขียนตัวเอง และ ค่อยก่อนไม้สูง 2 ชั้น พบว่าจำนวน เด็กที่ทำได้คิดเป็นร้อยละ 100, 97.05, 88.23, 85.29, 85.29, 79.41, 32.35 และ 5.88 ที่อายุเฉลี่ย 4 เดือน, 5 เดือน, 7 เดือน, 8 เดือน, 9 เดือน, 10 เดือน, 15 เดือน และ 16 เดือน โดยมีอายุพัฒนาการที่ต่ำสุด- สูงสุด เท่ากับ 2-9 เดือน, 2-11 เดือน, 3-12 เดือน, 5-17 เดือน, 5-18 เดือน, 5-18 เดือน, 11-20 เดือน และ 15-16 เดือนตามลำดับ

ด้านความเข้าใจภาษาและการใช้ภาษา เช่น เรื่อง ยืมเมื่อผู้ทดสอบคุยด้วย หันศีรษะหาเสียง เล่นเสียงพยัญชนะอื่น นอกจากเสียง “อ” ออกเสียง 2 พยางค์ซ้ำ ๆ มีภาษาท่าทาง พูดได้ 1 คำนอกจาก มา มา คา คา ทำตามคำสั่งที่มีท่าทางประกอบ พบว่า จำนวนเด็กที่ทำได้คิดเป็นร้อยละ 100, 97.05, 100, 82.35, 64.70, 17.64 และ 23.52 ที่อายุเฉลี่ย 5 เดือน, 5 เดือน, 7 เดือน, 9 เดือน, 11 เดือน, 14 เดือน และ 13 เดือน โดยมีอายุพัฒนาการที่ต่ำสุด- สูงสุด เท่ากับ 1-12 เดือน, 2-12 เดือน, 3-16 เดือน, 3-18 เดือน, 7-16 เดือน, 9-20 เดือน และ 7-17 เดือนตามลำดับ การช่วยเหลือตนเองและสังคม เช่น ยืมเอง หัวเราะได้เอง ยืมกับเงาในกระจก เล่นจ๊ะเอ๋ เล่นซ่อนกินข้าวตามวัตถุประสงคได้ ใช้นิ้วหยิบอาหารกินได้ คืมน้ำจากแก้วและวางคืนที่เดิม โดยไม่หก พบว่า จำนวนเด็กที่ทำได้คิดเป็นร้อยละ 100, 100, 94.11, 70.58, 47.05, 50 และ 5.88 ที่อายุเฉลี่ย 5 เดือน, 5 เดือน, 7 เดือน, 9 เดือน, 1 ปี 2 เดือน, 13 เดือน และ 16 เดือน โดยมีอายุพัฒนาการที่ต่ำสุด- สูงสุด เท่ากับ 2-10 เดือน, 3-11 เดือน, 3-13 เดือน, 5-15 เดือน, 8-18 เดือน, 8-18 เดือน และ 15-18 เดือนตามลำดับ

คำสำคัญ หลักไมล์พัฒนาการของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ เด็กกลุ่มอาการดาวน์ พัฒนาการ โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการวัยทารก

¹ คณะทำงาน โครงการพัฒนาการเป็นหน่วยบริการที่เป็นเลิศเฉพาะทางด้านส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยแรกเกิด 5 ปี สถาบันราชานุกูล